

Suomen Tilintarkastajat ry on tilintarkastajia edustava edunvalvontajärjestö. Jäsenemme ovat tilintarkastuslain mukaisesti hyväksytyjä HT-, KHT- ja JHT-tilintarkastajia sekä tilintarkastusalan ja taloushallinnon asiantuntijoita. Tavoitteenamme on auttaa tilintarkastajien ammattikuntaa menestymään sekä tuomaan lisäarvoa elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle. Taloudellista raportointia ja alan käytäntöjä edistämällä olemme mukana rakentamassa perustaa suomalaisen yhteiskunnan kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille. Yhdistykseen kuuluu yli 90 % tilintarkastuslaissa määritellyistä tilintarkastajista.

KESTÄVYYSRAPORTOINTI MUUTTAA PERUSTAVANLAATUISESTI YRITYSTEN EKOSYSTEEMIT – YHTENÄISYYS JA JOHDONMUKAISUUS TÄRKEÄÄ SÄÄNTELYSSÄ SEKÄ KANSALLISESTI ETTÄ KANSAINVÄLISESTI

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) voimaansaattamisen edellyttämiksi säännöksiksi (VN/30930/2022).

Marraskuussa 2022 TEM julkaisi kestävyysraportoinnin säätelyyn liittyviä alustavia luonnospykälä, jonka julkinen lausuntoaika päättyi tammikuussa 2023. Suomen Tilintarkastajat ry (ST) lausui näkemyksistään pykäläluonnoksista määräjän puitteissa. Maaliskuussa 2023 TEM julkaisi luonnoksen hallituksen esitykseksi kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) voimaansaattamiseksi, jonka tavoitteena on implementoida kestävyysraportointidirektiiviin liittyvää säätelyä koskien kestävyystietojen laatimista, julkistamista ja varmentamista.

Toteamme, että näkemyksemme pykäläluonnoksista ovat keskeisiltä osin huomioitu HE-luonnoksessa ja suhtaudumme positiivisesti kommentoitavana olleeseen HE-luonnokseen. Kansallisessa täytäntöönpanossa korostamme säätelyn selkeyttä, johdonmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä toisaalta sen sovellettavuutta käytännössä. Tästä syystä muutamia täsmennettäviä kohtia löytyy HE-luonnoksessa.

Toteamme lausunnossamme seuraavaa.

1. Yleiset huomiot luonnokseen hallituksen esityksestä

1.1 Merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia

HE-luonnoksen sisältö on vaikutuksiltaan erittäin laajamittainen. Kestävyysraportointia voidaan pitää merkittävimpänä uutena tehtävänä yhtiöiden raportointiin ja hallintoon liittyen tilinpäätös-sääntelyn voimaantulon jälkeen, ja sen käyttöönotto on yhteiskunnallisesti merkittävää. Pidämme myönteisenä, että HE-luonnoksessa kestävyysraportoinnin toimivuus yhteiskunnan järjestelmän ja rakenteiden näkökulmasta on soveltuvin osin huomioitu. Yritysten kestävyystiedot tulevat olemaan yhä useammin päätöksenteon kriteerinä mm. sijoituspäätöksissä, luotonannossa ja yritysten yhteistyökumppaneiden valinnassa.

Kestävyysraportoinnin soveltamisalan asteittaista laajentumista pidämme hyvänä, koska pakollisen kestävyysraportoinnin piiriin tulee satoja uusia suomalaisia kirjanpitovelvollisia yrityksiä. Tästä syystä pidämme tärkeänä, että HE-luonnoksessa täsmennetään myös muiden yritysten kuin listayhtiöiden hallituksen kestävyysraportointiin liittyvät tehtävät, velvoitteet ja vastuut. Kyseessä on kuitenkin uudenlainen hyvin moniulotteinen kokonaisuus erilaisista tehtävistä eri yhtiöoikeudellisille toimijoille.

Kestävyystietojen merkitys korostuu ei listattujen pk-yritysten liiketoiminnassa, erityisesti jos pk-yritykset ovat alihankinta- tai toimitusketjussa kestävyysraportointilainsäädäntöä soveltaville yrityksille. Pk-yritysten on myös panostettava kestävyysraportointiin, jotta kilpailukyky säilyy vahvana markkinoilla. On syytä huomata, että kestävyysraportoinnin kokonaisuus on tilinpäätösraportointia laajempi kestävyysraportoinnin ulottuessa myös alihankinta- ja toimitusketjuun.

1.2 Kestävyysraportointi kiinteä osa yritysten kokonaisraportointia

Pidämme hyvänä, että kestävyysraportointivelvollisuudesta, kestävyysraportin sisällöstä ja kestävyysraportin laatimisesta ja soveltamisalasta säädetään HE-luonnoksessa vastaamaan kirjanpito-laissa sisällöllisesti pääasiassa direktiivin vaatimuksia, jotta yritysten kestävyysraportit kestävät kansainvälistä vertailua.

Kestävyysraportoinnin julkaiseminen osana yhtiön toimintakertomusta korostaa tilinpäätöksen ja kestävyysraportoinnin muodostamaa yhteistä kokonaisuutta. Yritysten tilinpäätöksen lisäksi niiden kestävyysraportit tulevat olemaan yhä useammin päätöksenteon kriteerinä sijoituspäätöksissä, luotonannossa ja yhteistyökumppaneiden valinnassa. Kestävyysraportoinneille asetetut määrämuotoiset sisältövaatimukset korostavat luotettavuuden ja varmuuden merkitystä. Kestävyysraportin julkistaminen tilinpäätöksen yhteydessä muodostaa näin yritysten kokonaisraportointia. Kestävyysraportin digitaalinen raportointimuoto edesauttaa raporttien konekielistä luettavuutta ja sitä kautta kansainvälistä käytettävyyttä ja vertailukelpoisuutta.

Näkemyksemme mukaan kestävyysraportoinnin säänteleminen osaksi yritysten kokonaisraportointia rinnastuu merkitykseltään tilinpäätöksen käyttöönottoon. Tästä syystä olisi mielestämme

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

perusteltua tehdä kokonaisarviointi tästä ekosysteemistä kattaen erilaisten raportointivelvollisten (etenkin ns. PIE-yhteisöt vs. muut yhteisöt) tehtävistä, velvoitteista, valvonnasta, vastuista ja seuraamuksista. Tämän arvioinnin perusteella voitaisiin analysoida sitä, ovatko säännökset keskenään yhtenäisiä ja johdonmukaisia niin kansallisessa sääntelyssämme kuin myös kansainvälisessä vertailussa. Uudelleen arviointi on tarpeen tehdä toimintaympäristön muuttumisen ja kansainvälisen kehityksen myötä.

Ymmärrämme tämän esitysluonnoksen poikkeuksellisen valmisteluajataulun ja sen, että tällainen laaja arviointi ei ole ollut mahdollista toteuttaa päätetyssä aikataulussa. Pidämme tärkeänä, että tällainen arviointi tehdään joka tapauksessa. Hyödyllisintä arviointi olisi tehdä ennen kuin kestävyysraportointia koskevat käytännöt ehtivät vakiintua, jolloin mahdollisten muutosten vaikutukset eri toimijoihin eivät vielä ehtisi muodostua merkittäviksi. Olemme omassa lausunnossamme pyrkineet arvioimaan säännöksiä myös tästä systeemisestä näkökulmasta ja esittäneet joitakin siihen liittyviä muutoksia esitykseen.

1.3 Yhtenäinen luotettava julkistaminen digitaalisessa muodossa

Kannatamme HE-luonnoksen ehdotusta uudesta suurimpia yhtiöitä (mukaan lukien listayhtiöitä) koskevasta velvollisuudesta julkaista tilinpäätöksensä digitaalisessa muodossa. Ehdotus koskee ainoastaan tilinpäätösten toimittamista rekisteröitäväksi (julkistamista). Tämä vastaa näkemystämme, jonka mukaan digitaalinen muoto tarkoittaa, että ne rekisteröitäisiin ja julkaistaisiin kokonaisuudessaan XHTML-muodossa. HE-luonnoksessa ulotetaan digitaalisuusvaatimukset tilinpäätökseen ja kestävyysraporttiin. Pidämme tätä perusteltuna.

Kestävyysraportointitarkastajan on annettava varmennuskertomuksellaan lausunto myös muun muassa kestävyysraportin digitaalisista merkinnöistä. Vastaavaa varmennusta ei ehdoteta tilinpäätöksille. Katsomme erittäin tärkeäksi, että tilinpäätösten digitaalisen luotettavuuden tulee olla samaa tasoa kuin kestävyysraportoinnin. Siitä syystä esitämme, että myös tilinpäätöstietojen digitaalisen muodon varmennus tulee säätää pakolliseksi. Monissa EU-valtioissa listayhtiöiden ESEF-muotoisten tilinpäätöstietojen digitaalisen muodon varmennus on ollut pakollista jo useamman vuoden, nyt on aika saattaa kansallinen sääntely tältäkin osin yleisen kansainvälisen kehityksen mukaiseksi. Pidämme erittäin tärkeänä saada yhtenäinen kansainvälisen kehityksen mukainen käytäntö tilinpäätösten ja kestävyysraporttien julkistamiseen ja niiden varmentamiseen.

Kestävyysraportointidirektiivi tuo kuitenkin soveltamisalan piirissä oleville yhtiöille merkittävästi lisää raportointivelvollisuuksia. Tästä syystä katsomme, että porrastettu etenemistapa digitaalisen sääntelyn osalta tulisi noudattaa, ettei listayhtiöille tulisi ensi vaiheessa enempää merkitsemisvelvollisuuksia (esim. emon tilinpäätökselle).

HE-luonnoksessa ehdotetut pykälät ja perustelut vaativat kuitenkin selkiyttämistä. Jatkoselvityksessä olisi syytä selventää minkäkin yhteisömuodon, kuten listayhtiö, yksityinen suuryritys, suuruuskunta, miltäkin asiakirjalta vaaditaan. Taulukkomuotoinen esitys perusteluissa voisi esimerkiksi selventää asiaa.

1.3.1. Tilinpäätösten digitalisaatio

Tilinpäätösten merkitsemistä, eli ns. tågäämistä iXBRL-merkein ei ole ehdotettu kirjanpitolakiin, mutta tilinpäätökset vastaanottavana viranomaisena PRH:lla olisi kuitenkin oikeus määrätä merkitsemisestä.

HE-luonnoksessa kirjanpitolain 7 luvun 22 §:n 3 momentin kohdassa 2 todetaan, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös digitalisoidaan noudattaen 21 §:n 1 momentissa tarkoitettua komission delegoitua asetusta (2018/815). Kyseinen asetus on listayhtiöitä sitovaa sääntelyä ja koskee ESEF-tilinpäätöksiä. Sääntely velvoittaa listayhtiöitä merkitsemään iXBRL-merkein vain konsernitilinpäätöksensä, joka on laadittu IFRS:n mukaan. Jatkoselvityksessä on syytä selvittää, mitä 22 pykälän 3 momentin viittauksella tarkoitetaan.

HE-luonnoksessa kirjanpitolain 7 luvun 22 § mukaan soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen tilinpäätöksistä annettavat tilintarkastuskertomukset ja kestävyysraportoinnista annettavat raportit tulisi myös rekisteröidä digitaalisessa muodossa. Ehdotetussa 7 luvun 22 § 2 momentissa säännellään, että myös tilintarkastajan ESEF-raportti tulee toimittaa rekisteröitäväksi digitaalisessa muodossa 1 momentin mukaisesti. Momentissa 3 viitataan momentteihin 1 ja 2, mutta ei kuitenkaan määrätä mitään ESEF-raportin digitaalisesta muodosta, joten katsomme, että säännöstä olisi tarpeen tämentää.

1.3.2. Varmennuksen pakollisuus ja laajuus

Näkemyksemme mukaan varmennusvelvollisuuden tulee koskea ainakin listayhtiöiden ESEF-tilinpäätöksiä. Listayhtiöiden ESEF-tilinpäätösinformaatiota kohtaan kohdistuu sijoittajien mutta myös yhteiskunnan merkittävää mielenkiintoa, ja niiden tilinpäätöstietojen konekielinen käsittely yleistyy ja laajenee jatkossa myös yhtenäisen eurooppalaisen yhteyspisteen (ESAP) käyttöönoton myötä. Varmennus on listayhtiöiden tilinpäätösten konekielisen käytettävyyden, luotettavuuden ja kansainvälisen uskottavuuden sekä vertailtavuuden vuoksi syytä säätää pakolliseksi kestävyysraportoinnin varmennuksen yhteydessä.

Moni suomalainen listayhtiö hankkii ESEF-tilinpäätöksensä digitaaliselle muodolle varmennuksen tilintarkastajalta vapaaehtoisesti. Lakisäätisestä tilintarkastuksesta erillinen ESEF-varmennus kohdistuu iXBRL-merkintöjen oikeellisuuteen sekä tilintarkastetun tilinpäätöksen ja ESEF-tilinpäätöksen sisällön yhdenmukaisuuteen. Pakollisen varmennuksen tulisi kohdistua erityisesti näihin seikkoihin.

Muiden kuin listayhtiöiden osalta varmennusvelvollisuuden ei toistaiseksi tulisi olla pakollista, vaikka niiden tilinpäätöksille myöhemmin määrättäisiin merkitsemisvelvollisuus. Ennen varmennusvelvollisuuden laajentamista listayhtiöiden ulkopuolelle tulisi selvittää muun muassa, sekä mitkä ovat suunnitelmat tilinpäätösten digitalisaation laajentamiseksi pienempiin yhtiöihin.

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

1.4 Yhtiön johdon ensisijainen tehtävä ja vastuu laatia kestävyysraportti

Kestävyysraportoinnin perustana on yhtiön oma strategia, sen toimeenpano ja suoritusmittarit. Pidämme myönteisenä, että pörssiyhtiöiden ja muiden yleisen edun kannalta merkittävien yhtiöiden (PIE-yhteisöjä) hallituksen tehtävät kestävyysraportoinnin laatimisesta ja julkistamisesta osana toimintakertomusta säädetään selvästi kansallisesti. HE-luonnoksessa osakeyhtiölaissa ja kirjanpitolaisissa säädettäisiin pörssiyhtiön johdon vastuusta tilinpäätöstiedoista ja toimintakertomuksen tiedoista. Pidämme myös myönteisenä, että tarkastusvaliokunnan (tai sen puuttuessa hallituksen) kestävyysraportointiin liittyvät tehtävät on sisälletty osakeyhtiölakiin tilintarkastusdirektiivin muutetun 39 artiklan mukaisesti.

Pidämme sääntelyllisesti epäjohdonmukaisena ja ehkä harhaanjohtavana sitä, että nyt esitetyt säännökset hallituksen tehtävistä koskevat vain ns. PIE-yhteisöjä. Niin tilinpäätöksen kuin kestävyysraportoinnin laatiminen ja julkistaminen on hallituksen tehtävä kaikissa sääntelyn tarkoittamissa kirjanpitovelvollisissa, ei vain PIE-yhteisöissä.

Ehdotammekin, että kirjanpitolakiin lisätään 3 luvun 7 §:n uuden 3 momentin tapaan myös muita kirjanpitovelvollisia koskeva, tilinpäätösdirektiivin 33 artiklan 1 kohtaan perustuva säännös. Pidämme tärkeänä, että tästä säädetään myös kirjanpitolaisissa, jotta sääntely on yhtenäistä ja johdonmukaista kaikissa kirjanpitovelvollisissa. Mielestämme on myös tärkeää, ettei synny riskiä vastakohtaispäätelmästä, että mainittu velvollisuus ei koskisi kaikkia kirjanpitovelvollisia, jos siitä on säädetty vain PIE-yhteisöjä koskien.

1.5 Kestävyysraportoinnin varmentaminen ja varmentajan lausunnot selkeiksi

Pidämme erityisen onnistuneena, että HE-luonnoksessa on erotettu selkeästi tilintarkastajan tehtävät tilinpäätöksen tilintarkastuksessa sekä toisaalta kestävyysraportointitarkastajan tehtävät kestävyysraportoinnin varmentamisessa. Tämä on tärkeää, jotta vältetään lakisääteisen tilintarkastajan ja kestävyysraportoinnin varmentajan kahdenkertaista työtä ts. sitä, että molemmat varmentaisivat kestävyystietoja. Tämä jako tuo varmentamiseen selkeyttä tehtävien jakoon sekä sitä kautta parantaa kustannustehokkuutta.

Pidämme onnistuneena myös tilintarkastajan lausuntoja koskevia täsmennyksiä tähän liittyen. Nyt lakisääteisen tilintarkastajankin lausunto on selkeästi rajattu muuhun toimintakertomukseen kuin kestävyysraportointia koskevaan osaan. HE-luonnoksessa tilintarkastuskertomuksen lausunnoista on myös rajattu pois kestävyysraportissa annetut tiedot. Tilintarkastaja lausuu tilintarkastuskertomuksessa ehdotetun tilintarkastuslain mukaan, että toimintakertomus on laadittu säännösten mukaisesti ja, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia.

HE-luonnoksessa ei mainita hallinnon tarkastusta kestävyysraportoinnin varmennuksen yhteydessä. Hallinnon tarkastusta ei tunneta EU-sääntelyssä sen sisältyessä kansalliseen lainsäädäntöön lähinnä vain Suomessa ja Ruotsissa, mistä syystä siihen liittyviä säännöksiä ei löydy direktiivistä. Hallinnon tarkastus on kuitenkin osa tilintarkastusta, josta on säädetty tilintarkastuslaissa.

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

Samoin säädetään tilintarkastajan raportointivelvollisuudesta tähän liittyen. Tämän vuoksi sen soveltaminen kestävyysraportoinnin varmennuksen yhteydessä on tarpeen täsmentää vastaavaan tapaan kuin toimintakertomusta koskevat lausunnot tilintarkastuslaissa.

Esitämme, että tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:ään lisätään uusi 6 momentti, jonka mukaan tilintarkastajan ns. huomautusvelvollisuus koskisi vain lakisääteistä tilintarkastusta eikä tehtäisi laajennusta siten, että se koskisi kestävyysraportoinnin varmennusta.

Samassa yhteydessä pidämme perusteltuna tarkentaa hallinnon tarkastuksen sisältöä vastaamaan vakiintunutta nykyäsitystä, ja esitämme siksi saman pykälän 5 momentin sanamuodon täsmentämistä. Sisältöä pidettiin aiemmin sääntelyllisesti epäselvänä, minkä vuoksi työ- ja elinkeinoministeriö pyysi 2018 yhdistystämme selkiyttämään hallinnon tarkastuksen sisältöä. Suositus hallinnon tarkastuksesta valmistui 2021 ja se laadittiin yhteistyössä TEM:n ja Tilintarkastusvalvonnan kanssa.

1.6 Tasapuoliset toimintaedellytykset kestävyysraportoinnin varmentajille

Kestävyysraportoinnin ja konsernikestävyysraportoinnin varmentamisesta säädettäisiin HE-luonnoksen mukaan tilintarkastuslaissa. Tilintarkastuslain mukaan kestävyysraportoinnin varmentamisen voi suorittaa yrityksen lakisäteinen tilintarkastaja, muu tilintarkastaja tai kirjanpitolaissa ja tilintarkastuslaissa määritelty kestävyysvarmennuslaitos. Pidämme tärkeänä varmistaa, että samat säännökset, jotka koskevat tilintarkastusyhteisöjä ja tilintarkastajia, koskevat myös kestävyysvarmennuslaitoksia ja niiden kestävyystarkastajia (level playing field).

Edellisessä lausunnossamme suhtauduimme kuitenkin varauksella esitettyjen kestävyysvarmennuslaitoksen mahdollisuuksiin varmentaa yritysten kestävyysraportointia. Esitimme, että on erityisen tärkeä varmistua näiden varmentajien työn yhtäläisestä korkeasta laadusta. Esitimme, että kestävyysvarmennuslaitoksen nimeämän tarkastajan tulee suorittaa soveltavuustesti. Soveltavuustesti on yksi kantava periaate tilintarkastajien toimintakelpoisuuden edellytyksenä jäsenvaltioiden välillä. Vastaavanlainen soveltavuustesti on paitsi johdonmukainen, myös tarpeellinen kestävyysraportoinnin varmennuksen laadun, osaamisen ja kansallisen sääntelyn tuntemisen varmistamiseksi. Katsomme, että olisi erittäin tärkeää varmistaa, että kotivaltion akkreditoinnin kautta saavutettu varmennuskäytäntö soveltuu myös suomalaiseen toimintaympäristöön. Minimivaatimuksena esitimme, että kestävyysraportointilaitoksista on tarpeen ylläpitää rekisteriä, josta erityisesti sijoittajat ja muut sidosryhmät saavat tietoa, jotka tarjoavat kestävyysraportointivarmentamisen palvelua Suomen markkinoilla.

Nyt käsillä olevasta HE-luonnoksessa ei ole esitetty edellä mainittuja säännöksiä. Lisäksi olemme tunnistanee HE-luonnoksessa myös muita kohtia, jotka toteutuessaan eivät takaa tasapuolista toimintaympäristöä. Yksi on mm. se, että kestävyysvarmennuslaitoksen puolesta varmennusta tekevästä henkilöistä säännökset velvoittavat vain päävastuullista tarkastajaa eivät muita tarkastajia, toisin kuin tilintarkastuslain säännökset koskevat kaikkia tilintarkastajia ja kestävyysraportointitarkastajia.

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

Varmennustoimeksiantojen avaaminen kestävyysvarmennuslaitoksille sisältää edelleen epäkohtia, joiden takia epäilemme, että kilpailuneutraliteetti varmennusmarkkinoilla ei aidosti toimi ja, että kaikkiin toimijoihin ei sovelleta yhtäläisiä säännöksiä. Kansainvälisessä keskustelussa on tuotu esiin huoli siitä, että kestävyysvarmennuslaitoksen kotivaltion laitokseen kohdistama valvonta eroaa olennaisesti kohdevaltion tilintarkastajien valvonnasta. Esimerkiksi tilintarkastajilta voidaan peruuttaa auktorisointi heidän toimintansa tai laiminlyöntinsä johdosta, kun taas kestävyysvarmennuslaitoksen varmentajaan ei kohdistu vastaavaa sanktiouhkaa.

Tiedossamme on, että myös muissa Pohjoismaissa on huolia siitä, etteivät yhdenmukaiset toimintaedellytykset tule toteutumaan. Lisäksi muista Euroopan valtioista esimerkiksi Hollanti ja Kroatia ovat jo ilmoittaneet, että eivät ota käyttöön optiota avata varmennusmarkkinaansa kestävyysvarmennuslaitoksille. Valtaosassa Euroopan maista kestävyysraportoinnin sääntelyehdotusta ei ole vielä julkaistu. On kuitenkin jo nyt selvää, ettemme tule saavuttamaan yhtenäistä pohjoismaista näkökantaa kestävyysvarmennuslaitoksiin, koska Ruotsi ja Tanska eivät tule sallimaan kansallisia tai muiden jäsenmaiden kestävyysvarmennuslaitoksia toimimaan kestävyysraportoinnin varmentajina. Molemmat maat perustelevat näkemyksensä sillä, että tasapuolisten toimintaedellytysten saavuttaminen kestävyysvarmennuslaitosten ja lakisääteisten tilintarkastajien välillä on periaatteessa mahdotonta saavuttaa.

Sääntely-ympäristön tulee sekä ylätasolla että yksityiskohtaisesti olla sama kaikille kestävyysraportoinnin varmentajille, jotta tasapuoliset toimintaedellytykset yritysten kestävyysraportoinnin varmentamiselle saavutetaan. Toistamme vielä, ettei direktiivi sinänsä edellytä jäsenvaltioita sallimaan muiden jäsenvaltioiden hyväksymiä kestävyysvarmennuslaitoksia varmentamaan kestävyysraportointia.

Emme näe perusteltuja syitä sille, että poikkeaisimme Ruotsin ja Tanskan sekä muiden Euroopan valtioiden sääntelyehdotuksista. Tästä syystä suhtaudumme erityisen kriittisesti ja varauksellisesti HE-luonnoksessa esitettyyn sääntelymalliin.

1.7 Korvausvastuuta rajoitettava eurooppalaisen käytännön mukaisesti

Kestävyysasioiden sääntelyn myötä keskustelu erilaisista vastuukysymyksistä on lisääntynyt. Etenkin niin kutsutun yritysvastuudirektiivin eli asianmukaista huolellisuutta koskevan direktiivin EU-valmistelun yhteydessä on käyty melko voimakastakin keskustelua yhtiöoikeudellisista vastuukysymyksistä. Sääntely on ollut yleiseurooppalaista ja direktiivin tavoitteena on harmonisoida yhtiön johdon tehtäviä ja vastuualueita. Tässä yhteydessä myös johdon vahingonkorvausvastuuta koskevat erilaiset sääntelyvaihtoehdot ovat olleet esillä.

Kyseisen direktiivin EU-valmistelu on vielä kesken ja lopulliset säännökset eivät siten ole selvillä. Selvää on kuitenkin, että kestävyysasiat tuovat oman uudenlaisen ulottuvuuden yhtiöoikeudelliseen sääntelyyn, ja niiden täytäntöönpanon yhteydessä vastuukysymykset ovat yksi käsiteltävä osa-alue yhtä lailla muiden teemojen kanssa. Kokonaisuuden täytyy olla selkeä ja toimiva

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

käytännössä niin nykyisten tehtävien kuin myös uusien kestävyyskysymyksiin liittyvien tehtävien osalta. Tämä edellyttää siten myös vastuusäännösten arviointia ja tarkentamista.

Pidämme myönteisenä, että HE-luonnoksessa on säädetty selkeästi, miltä osin tilintarkastuslain säännökset soveltuvat myös kestävyysraportoinnin varmennukseen. Yhdenmukaisia säännöksiä koskien varmentajaa, varmennuksen sisältöä kuin myös valvontaa ja seuraamuksia ml. vahingonkorvausvastuuta tulee soveltaa kaikkiin toimijoihin.

1.7.1. Korvausvastuu eurooppalaisessa kontekstissa

Accountancy Europe on laatinut selvityksen tilintarkastajan vahingonkorvausvastuusta eri jäsenvaltioissa ([linkki](#)). Selvityksen mukaan tilintarkastuslain mukainen rajoittamaton vahingonkorvausvastuu on poikkeus eurooppalaisessa vertailussa. Selvästi yleisempää on, että vahingonkorvausvastuulle on asetettu jokin yläraja. Lisäksi joissakin jäsenvaltioissa on säädetty täsmällisemmin tilintarkastajan ja yhtiön johdon välisestä vastuunjaosta suhteellisuusperiaatteen mukaisesti siten, että ne eivät ole yhteisvastuussa toistensa aiheuttamasta vahingosta.

Uudenlaisia vastuusäännöksiä valmisteltaessa ja uudenlaista kestävyysasioihin liittyviä tehtäviä täytäntöönpantaessa myös tilintarkastajan vastuusäätelyä tulee arvioida suhteessa viimeaikaiseen kehitykseen muiden EU-valtioiden vastuusäätelyssä. Viimeisen 15 vuoden aikana tilintarkastajan korvausvastuuta on rajoitettu yhä useammassa valtiossa Euroopassa. Vuonna 2008 korvausvastuuta oli rajoitettu noin joka toisessa valtiossa, vuonna 2012 noin 60 prosentissa valtioista ja vuonna 2019 korvausvastuun rajoittaminen kattoi jo noin 75 prosenttia valtioista.

Tilintarkastajan vahingonkorvausvastuuta koskevien säännösten tarkastelu eurooppalainen kehitys huomioon ottaen on erityisen tärkeää nyt, kun olemme implementoimassa yleiseurooppalaiseen kehitykseen perustuvaa uutta tehtävää ja roolia, joka linkittyy vahvasti yhtiöoikeuden perusperiaatteisiin.

1.7.2. Rajoitetun varmuuden pitäisi tarkoittaa rajoitetumpaa työmäärää ja rajoitettua korvausvastuuta

Kestävyysraportointivelvollisuus ehdotetussa laajuudessaan on yhtiöille uusi ja vaativa tehtävä. Tilinpäätöstietojen raportointiprosessit ovat muotoutuneet vuosikymmenten kuluessa vakiintuneiksi. Sen sijaan kestävyysraportointiprosessi yhtiöissä on vielä jäsentymätöntä ja tulee lähivuosina muuttumaan voimakkaasti. Yhteiset ja hyväksi havaitut toimintatavat ovat vasta kehitymässä. Siksi on mielestämme perusteltua, että raportoinnin varmennus on ainakin ensimmäisten vuosien ajan rajoitetun varmuuden antavaa. Ei olisi tässä uudessa tilanteessa tarkoituksenmukaista, eikä yhtiöidenkään näkökulmasta kustannustehokasta, että osin subjektiiviseenkin käsitykseen perustuvan kestävyysraportoinnin varmennuksessa tavoiteltaisiin samaa varmuustasoa kuin tilintarkastuksessa.

Kestävyysraportointidirektiivissä sekä HE-luonnoksessa on tunnistettu, että sekä kestävyysraportointi että sen varmentaminen ovat vaativia tehtäviä ja tulevat aiheuttamaan yrityksille merkittäviä

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

kustannuksia. Direktiivin johdannossa asetetaan sen vuoksi tavoitteeksi muun muassa kohtuuhintainen raportointikehys, johon yhdistetään toimivat tarkastuskäytännöt.

Direktiivin johdantoteksteissä todetaan, että työmäärä rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa on pienempi kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Tämä komission tavoite varmentajan vähäisemmästä työmäärästä ja siten alhaisemmista kustannuksista käytännössä vesitettäisiin säätämällä varmentajalle HE-luonnoksen mukainen rajoittamaton korvausvelvollisuus. Se edellyttäisi varmentajilta korvausvelvollisuuden riskiin vastaamista työmäärää lisäten.

Toinen direktiivin johdantoteksteistä ilmenevä tavoite on kilpailun lisääminen varmennusmarkkinoilla, tähän pyritään luomalla direktiivin myötä avoimemmat ja monimuotoisemmat tarkastusmarkkinat. Samalla kuitenkin tunnustetaan, että on olemassa riski täysin päinvastaiselle kehitykselle, ”riski tilintarkastusmarkkinoiden keskittymisestä entisestään, mikä voisi vaarantaa tilintarkastajien riippumattomuuden ja nostaa tilintarkastuspalkkioita tai kestävyysraportoinnin varmennukseen liittyviä palkkioita.”

Toteamme, että niin tilintarkastajan olemassa oleva rajoittamaton vahingonkorvausvelvollisuus kuin nyt HE-luonnoksessa esitetty kestävyysraportointitarkastajan rajoittamaton vahingonkorvausvelvollisuus estävät tehokkaasti monimuotoisempien tarkastusmarkkinoiden syntymistä. Nyt implementoitava direktiivi ei ole ensimmäinen yritys EU:n tasolla lisätä monimuotoisuutta varmennusmarkkinoilla. Muun muassa PIE-yhteisöjen tilintarkastussäntelyllä oli tavoitteena lisätä varmennuspalvelujen tarjontaa. Käytännössä tavoite ei ole Suomessa toteutunut, eikä toteudu nykyään, ellei varmentajien korvausvelvollisuutta jollain tavoin rajoiteta. Saman asian on todennut muun muassa EU:n komissio, joka on esittänyt vuonna 2008 antamassaan suosituksessa tilintarkastajien korvausvelvollisuuden rajoittamista.

1.7.3. Rajoittamattomalle vastuulle ei ole perusteita

Suomessa ei ole täytäntöön pantu komission jo vuonna 2008 antamaa suositusta. Seurauksena on ollut juuri komission esittämät huolet, uusien toimijoiden tulo PIE-sektorin varmennusmarkkinoille on estynyt, ja markkinat ovat erittäin keskittyneet. Samaa virhettä ei ole syytä toistaa kestävyysraportoinnin varmennuksen puolella.

Keskeneräisten raportointiprosessien, vasta muotoutumassa olevan varmennuskäytännön sekä kevyemmän varmennuksen tason yhdistäminen HE-luonnoksessa ehdotettuun kestävyysraportointitarkastajan rajoittamattomaan vastuuseen ei ole käsityksemme mukaan mahdollista. Esitetty korvausvastuu edellyttäisi käytännössä huomattavasti suurempaa työmäärää varmentajalta kuin rajoitetun varmuuden antavaan toimeksiantoon sisältyy.

Tiedossamme ei ole, että yhdessäkään muussa unionin jäsenvaltiossa oltaisiin esittämässä kestävyysraportointitarkastajalle rajoittamatonta korvausvastuuta. Ei ole perusteltua, että Suomessa erkaannuttaisiin eurooppalaisesta säntelykäytännöstä.

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

Vahingonkärsijän näkökulmasta kestävyysraportointitarkastajan ja toisaalta tilintarkastajan keskenään erilainen korvausvastuun sääntely johtaisi todennäköisesti siihen, että korvausta yritettäisiin hakea siltä, jonka korvausvelvollisuus olisi laajempi. Tämän epätoivottavan ja opportunistisen käytännön ehkäisemiseksi korvausvastuun tulisi olla rajoitettu myös tilintarkastuksessa.

Esitämme tilintarkastajien vahingonkorvausvastuun säätämisen vastaamaan yhdenmukaisesti kestävyysraportoinnin varmentamisen kanssa eurooppalaista käytäntöä, jossa tilintarkastajan korvausvastuu on rajoitettua. Nykyinen rajoittamaton korvausvastuu on eurooppalaisessa kontekstissa poikkeus. Rajoittamaton korvausvastuuriski hidastaa avointa kilpailua erikokoisten tilintarkastusyhteisöjen ja yksin toimivien tilintarkastajien kesken, ja tilintarkastus- ja kestävyysraportointivarmennusmarkkinoiden kehittymistä. Esimerkiksi keskisuuret tilintarkastusyhteisöt joutuisivat rajoittamattoman vastuun takia ottamaan kannattamattoman suuria riskejä kasvaakseen niin isoiksi, että ne voisivat tarkastaa kansainvälisiä pörssiyrhtiöitä.

Esitämme myös muita täsmennyksiä korvausvastuun jakautumisesta. Esimerkiksi vahingonkorvausvastuu tulee ensisijaisesti olla tilintarkastusyhteisöllä suhteessa luonnolliseen henkilöön. Työntekijän tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus työnantajansa käytäntöihin on varsin rajoitettua. Samoin esitämme korvausvastuun vanhentumisajankohdan yhtenäistämistä raportoinnista vastuussa olevien toimijoiden ja varmentajien kesken. Lisäksi esitämme täsmennyksiä kanneoikeuteen ja sen vanhentumiseen.

1.8 Tilintarkastajien ESG-osaamisen vaatimukset määritellään tilintarkastuslaissa

Kestävyysraportointiasiantuntijoiden suuri kysyntä näkyy sekä tilintarkastusyhteisöissä että yrityksen kestävyysraportoinnin laadinnan puolella. Tilintarkastuslain muuttamiseksi annetun HE-luonnoksen perustelutekstissä todetaan, että direktiiviin perustuvat siirtymäsäännökset mahdollistavat nykyisten tilintarkastajien toimimisen kestävyysraportoinnin varmentajina käymällä Suomen Tilintarkastajien järjestämän koulutuksen ja, että ESG-valmennusohjelmamme tilintarkastajille katsotaan täyttävän laissa edellytetyn jatkuvan koulutuksen vaatimukset.

HE-luonnoksessa ehdotetaan tilintarkastuslain siirtymäsäännöksellä, että ”tilintarkastaja täyttää kouluttautumisvaatimuksen tämänkaltaisen ohjelman suorittamisella”, ja että ”jatkuvana koulutuksena pidetään tilintarkastajien ammattijärjestön tai muun koulutusta järjestävän tahon valmennusohjelmaa edellyttäen, että se käsittää mainitut aihealueet vähintään viisi työpäivää käsittävänä koulutusjaksona”.

Pidämme erittäin myönteisenä, että ESG-valmennusohjelmamme laajamittainen sisältö katsotaan HE-luonnoksessa täyttämään direktiivin asettamat jatkuvan koulutuksen kriteerit. ESG-valmennusohjelmamme kattaa kahdeksan työpäivää ja neljä tenttiä, ja valmennusohjelma asettaa riman vaadittavasta ESG-osaamisen tasosta tilintarkastajille.

1.9 Yritysten kestävyysraportoinnin valvonta

Ehdotuksen mukaan listayhtiöiden sekä pienten ja keskisuurten luottolaitosten ja vakuutusyhtiöiden, joiden liikkeeseen laskema osake, velkakirja tai muu arvopaperi on kaupankäynnin kohteena arvopaperimarkkinain tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, valvonta seuraa eurooppalaista valvontakäytäntöä. Pidämme tätä perusteltuna ja samoin sitä, että se seuraa Finanssivalvonnan IFRS-valvonnan periaatteita.

Pidämme huolestuttavana sitä, että muiden yhtiöiden kestävyysraportointien valvonta de facto on menettelyjen valvontaa. Katsomme tärkeäksi huomioida Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto (23.2.2023, VN/3949/2023-VNK-2) koskien yritys vastuudirektiiviä. Arviointineuvosto katsoo, että yritys vastuudirektiivissä esitetty valvontatehtävä olisi tarkoituksenmukaista antaa erikseen perustettavalle uudelle viranomaiselle. Arviointineuvoston mukaan yritys vastuudirektiivin jatkovalmistelussa tulisi arvioida direktiivin velvoitteiden noudattamista valvovan kansallisen viranomaisen perustamisesta kustannusnäkökulmasta. Katsomme, että tämän yhteydessä olisi syytä myös harkita muiden yhtiöiden kestävyysraportoinnin valvontaa.

1.10. Osuuskunnan kestävyysraportointivelvollisuus

Kannatamme kestävyysraportointivelvollisuuden ulottamista kansallisesti myös osuuskuntiin. Niiden jääminen sääntelyn ulkopuolelle olisi kilpailuneutraliteetin ja myös osuuskuntien kilpailukyvyyn kannalta ongelmallista.

Esitämme myös, että ryhmärakenteeseen kuuluville suurosuuskuntien sallittaisiin se, että keskusyhteisö voisi laatia näiden kestävyysraportin. Tunnistamme neutraliteettiperiaatteen kannalta ongelmalliseksi sääntelyn suhteessa vastaavanlaisiin osuuskuntiin, jotka eivät kuulu ryhmärakenteisiin. Käsitksemme mukaan täydelliseen sääntelymalliin ei ole mahdollista päästä, ja esittämämme vaihtoehto on haitoiltaan vähäisempi kuin vaihtoehdot eli osuuskuntien sulkeminen kestävyysraportointivelvoitteen ulkopuolelle tai raportointivelvoitteen ulottaminen ryhmärakenteisissa osuuskunnissa yksittäisille osuuskunnille keskusyhteisön sijaan.

1.11 Hyväksymisvaatimukset

Kestävyysraportointitarkastajan (KRT) tutkinnossa on kyse KHT ja JHT erikoistumistutkintoihin rinnastettavasta erikoistumistutkinnosta. Jotta erikoistumistutkintoja koskeva sääntely olisi tilintarkastuslaissa sisäisesti systemaattista, ehdotamme, että KRT erikoistumistutkintoa koskeva sääntely olisi rakenteeltaan yhteneväinen KHT ja JHT erikoistumistutkintojen kanssa. Lisäksi ehdotamme, että kestävyysraportoinnin varmentaminen ja kestävyysseikkojen muiden palveluiden tarjoaminen lisätään TEMA II §:n listaukseen "Muu hyväksi luettava käytännön kokemus".

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

1.12. Muita havaintoja

Kestävyysraportointitarkastajan määritelmä

Ehdotamme muutettavaksi esitettyä tilintarkastuslain 1 luvun 2 §:n 2 momentin 4 kohdan määritelmää vastaavaksi, miten tilintarkastaja on määritelty lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa, jolloin myös tilintarkastusyhteisö sisältyisi kestävyysraportointitarkastajan määritelmään.

Määräaikainen kieltä toimia kestävyysraportointitarkastajana

HE-luonnoksen perustelutekstin mukaan tilintarkastuslain 10 luvun 3 a §:ssä säädetty määräaikainen kieltä toimia kestävyysraportointitarkastajana vastaa tilintarkastajalle 3 §:ssä säädettyä kieltä.”

Luonnoksessa kestävyysraportointitarkastajalle 10 luvun 3 a §:ssä esitetty määräaikainen kieltä on kuitenkin määritelty eri tavalla kuin vastaava kieltä tilintarkastajalle 10 luvun 3 §:ssä. Kun tavoitteena on samanlainen kieltä tilintarkastajalle ja kestävyysraportointitarkastajalle, niin pykälien sanamuotojen olisi tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi hyvä olla yhtenevät.

Rikosoikeudelliset seuraamukset raportointirikoksesta ja kestävyysvarmennusrikoksesta

Perusteet rikosoikeudelliselle seuraamukselle rikoslain 30 luvun 10 b §:n esitetystä kestävyysraportointirikoksesta ja toisaalta 30 luvun 10 d §:n kestävyysvarmennusrikoksesta eroavat toisistaan. Kestävyysraportointirikos edellyttää olennaista laiminlyöntiä tai olennaisesti oikean kuvan saamisen vaikeuttamista. Kestävyysvarmennusrikos puolestaan täyttyy jo teolla, joka ei ole vähäinen. Esitämme raportioijan ja varmentajan rikosoikeudellisen sääntelyn yhtenäistämistä. Myös voimassa olevan rikoslain 30 luvun 10 a §:n tilintarkastusrikoksen tunnusmerkistö täyttyy jo teolla, joka ei ole vähäinen ja eroaa siten kirjanpitorikoksen sääntelystä. Myös tämä epäloogisuus tulee korjata tässä yhteydessä.

Hyvä kestävyysvarmennustapa ja hyvä tilintarkastustapa

HE-luonnoksessa esitetään tilintarkastuslakiin uutta 4 luvun 3 §:n 3 momenttia. Sen mukaan ”Kestävyysraportointivarmentamiseen kuuluvia tehtäviä suoritettaessa on noudatettava hyvää tapaa, joka vastaa mitä 1 momentissa säädetään.” Kestävyysraportointivarmentaminen on rajoitetun varmuuden antava varmennustoimeksianto ja tilintarkastus kohtuullisen varmuuden antava varmennustoimeksianto. Siitä syystä kestävyysraportointivarmentuksessa ei noudateta vastaavan laajuista hyvää tapaa kuin mitä hyvä tilintarkastustapa on. Esitämme, että esitettyä 3 momenttia muotoillaan niin, ettei lukijalle jää sellainen mielikuva, että nämä kaksi hyvää tapaa vastaisivat toisiaan sisällöllisesti. Muotoilu voisi olla esimerkiksi seuraava ”Kestävyysraportointivarmentamiseen kuuluvia tehtäviä suoritettaessa on noudatettava hyvää tapaa vastaavasti kuin tilintarkastuksessa on noudatettava momentin 1 mukaan hyvää tilintarkastustapaa.”

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

Tilintarkastuslain säännösten ulottaminen sekä kestävyysvarmennuslaitokseen että sen päävastuulliseen varmentajaan

Esitämme myös, että sekä kestävyysvarmennuslaitokselle että sen nimeämälle päävastuulliselle varmentajalle ja hänen varahenkilölleen säädetään kirjanpitolain 6 luvun 25 §:n 3 ja 4 momentissa velvollisuus noudattaa tilintarkastuslain 4 luvun 3 §:n 3 momenttia.

Esitämme lisäksi, että kestävyysvarmennuslaitokseen sovelletaan sen nimeämän päävastuullisen varmentajan ja tämän varahenkilön lisäksi tilintarkastuslain 10 luvun 9 a §:n säännöstä korvausvelvollisuudesta. Muutoin tilintarkastusyhteisön ja kestävyysvarmennuslaitoksen korvausvastuu eroaisi toisistaan, vaikka kumpikin voidaan valita kestävyysraportointitarkastajaksi.

Kestävyysraportointisäätelyn laajuus 1.1.2024 alkaen

Kirjanpitolakiin esitetyn siirtymäsäännöksen mukaan lakia sovelletaan 1.1.2024 ja sen jälkeen alkavina tilikausina siinä mainituissa yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisössä. Direktiivin 5 artiklassa puolestaan todetaan, että jäsenvaltioiden on sovellettava direktiivin 1 artiklan noudattamisen edellyttämiä säännöksiä 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavien tilivuosien osalta suuryrityksiin, jotka ovat siinä mainittuja yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä ja direktiivin 2 artiklan noudattamisen edellyttämiä säännöksiä 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavien tilivuosien osalta suuryrityksiin, jotka ovat siinä mainittuja liikkeeseenlaskijoita. Tältä osin olisi hyvä varmistaa, että kansallinen soveltamisala 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilta tilivuosilta vastaa direktiivissä säädettyä soveltamisalaa.

LCE-standardin huomioiminen tilintarkastuslain 3 luvun 3 §:ää muutettaessa

HE-luonnoksessa esitetään muutettavaksi myös tilintarkastuslain 3:3 §:n kieliasua. Pykälässä puhutaan kansainvälisistä tilintarkastusstandardeista, joiksi lain aiemmissa perusteluissa on tunnistettu IAASB:n laatimat ISA-standardit.

IAASB on valmistelemassa uutta ISA for LCE -standardia, joka korvaisi yksinkertaisen yhteisön tarkastuksessa kaikki nykyiset ISA-standardit. Kun tilintarkastusstandardeja koskevaa pykälää ollaan muuttamassa, voisi perusteluissa mainita, että LCE-standardia sovelletaan osana hyvää tilintarkastustapaa samoin kuin ISA-standardeja.

Viittaus hallinnon tarkastukseen pois kestävyysraportoinnin poikkeussäännöksestä

Esitetyn KPL 7 luvun 14 §:n perusteluissa mainitaan, että pykälä sallii yritysjohdon päättävän siitä, ettei keskeneräisestä asiasta informoida kestävyysraportissa. Tällainen päätös olisi perustelutekstin mukaan aina perusteltava asianmukaisesti sekä pöytäkirjattava siten, että yrityksen tilintarkastaja voi arvioida perusteluita suorittamassaan hallinnon tarkastuksessa. Käsitteemme eroaa perusteluissa esitetystä. Tilintarkastajalle edellä esitetty tehtävä on ristiriidassa sen valitun sääntelyratkaisun kanssa, että kestävyysraportointitarkastajan ja tilintarkastajan tehtävät on eriytetty eivätkä sisällä päällekkäisyyksiä. Tilintarkastaja ei voi arvioida pöytäkirjassa olevien perusteluiden asianmukaisuutta, koska tilintarkastajan tehtävään ei kuulu sen seikan tarkastaminen, onko yritys

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

informoinut kestävyysraportissa kaikista niistä seikoista, joista sen tulisi informoida ja jos ei ole, niin mitä keskeneräisiä asioita on jätetty informoitava ja onko pois jättämiselle ollut asianmukaiset syyt. Edellä mainittu kuuluu kestävyysraportointitarkastajan tehtävään. Tästä syystä lainkohdan perusteluissa oleva viittaus hallinnon tarkastukseen on poistettava.

Yhtenäinen terminologia

Hallituksen esitysluonnokseen sisältyy myös joitain terminologisia eroja verrattuna direktiivin tekstiin. Samoin HE-luonnoksessa tilintarkastuslain 1 luvun 2 §:n määritelmien terminologia ei säily aivan yhtenäisenä läpi tilintarkastuslain. Nämä tekniset huomiotamme toimitamme erikseen ministeriölle, eikä niitä ole tarkoituksenmukaista käsitellä tässä lausunnossa.

2. Jatkovalmistelussa huomioitavia asioita

Pidämme hyvänä asiana sitä, että Suomi on aloittanut direktiivin implementoinnin hyvissä ajoin varmistaakseen ehdotettujen lainmuutosten voimaantulon direktiivin voimaantulon mukaisesti.

Näkemyksemme mukaan on kuitenkin tärkeää samanaikaisesti seurata muiden EU-jäsenvaltioiden täytäntöönpanoa, jotta saisimme sääntelyratkaisut mahdollisimman yhdenmukaisiksi eri EU-maissa. Tämä on keskeistä sillä, kestävyysraportointi koskee isoja konserneja, jotka toimivat useissa EU-valtioissa. Käytännön soveltamisen kannalta on selkeintä, että kansalliset erot direktiivin implementoinnissa jäivät vähäisiksi. Accountancy Europe seuraa jäsenvaltioiden täytäntöönpanoa, joten saamme jatkuvasti ajankohtaista tietoa jäsenvaltioiden sääntelyhankkeiden etenemisestä. Jaamme mielellään saamaamme tietoa sääntelyhankkeista.

Olemme käytettävissä jatkovalmistelussa ja keskustelemme mielellämme niin teknisistä yksityiskohdista kuin muista avoimista kysymyksistä.

Tämän lausunnon liitteenä on joitakin ehdotuksia mahdollisiksi pykälämuotoiluiksi ja perusteluiksi esittämistämme muutoksista HE-luonnokseen.

Helsingissä 8.5.2023

SUOMEN TILINTARKASTAJAT RY

Aleksi Martamo
Hallituksen puheenjohtaja

Sanna Alakare
Toiminnanjohtaja